

**Informacja
o realizacji zadań przez Wojewódzki Inspektorat
Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie
Oddział w Pułtusk
w 2015 roku**

Pułtusk, Wrzesień 2016

DO GŁÓWNYCH ZADAŃ INSPEKCJI OCHRONY ROŚLIN I NASIENNICZWA NALEŻĄ NASTĘPUJĄCE URZĘDOWE DZIAŁANIA:

W ramach nadzoru nad zdrowiem roślin:

1. kontrola fitosanitarna roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów, podłoży i gleby oraz środków transportu;
2. ocena stanu zagrożenia roślin przez organizmy szkodliwe oraz prowadzenie ewidencji tych organizmów;
3. wydawanie i kontrola wykonania decyzji w sprawie zwalczania organizmów szkodliwych;
4. ustalanie i doskonalenie metod oraz terminów zwalczania organizmów szkodliwych, a także zapobieganie ich rozprzestrzenianiu się;
5. wydawanie świadectw fitosanitarnych, paszportów roślin ;
6. kontrola zabiegów oczyszczania, odkażania i przerobu roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów;
7. prowadzenie rejestru przedsiębiorców;
8. badania laboratoryjne roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów.

W ramach nadzoru nad obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin:

1. nadzór nad przedsiębiorcami zajmującymi się obrotem środkami ochrony roślin;
2. kontrola jakości środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu;
3. kontrola prawidłowości stosowania środków ochrony roślin;
4. nadzór nad jednostkami organizacyjnymi upoważnionymi do wykonywania badań sprzętu do stosowania środków ochrony roślin ;
5. monitorowanie zużycia środków ochrony roślin.
6. wydawanie certyfikatów dla producentów stosujących integrowaną produkcję roślin
7. nadzór nad systemem szkoleń z zakresu stosowania środków ochrony roślin.

W ramach nadzoru nad wytwarzaniem, oceną i obrotem materiałem siewnym:

1. ocena polowa, laboratoryjna i cech zewnętrznych materiału siewnego;
2. kontrola tożsamości materiału siewnego;
3. kontrola przestrzegania zasad i obowiązujących wymagań w zakresie wytwarzania, oceny, przechowywania i obrotu materiałem siewnym, w tym modyfikowanym genetycznie;
4. wydawanie urzędowych etykiet i plomb ;
5. prowadzenie rejestrów przedsiębiorców prowadzących obrót materiałem siewnym oraz dostawców materiału szkółkarskiego.

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ROŚLIN I NASIENICTWA w WARSZAWIE ODDZIAŁ w PUŁTUSKU

Realizuje zadania związane z nadzorem nad zdrowiem roślin, zapobieganiem zagrożeniom związanym z obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin oraz nadzorem nad wytwarzaniem, oceną i obrotem materiałem siewnym określone w:

- ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin
- ustawie z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie
- ustawie o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013r.
- aktach wykonawczych do tych ustaw,
- rozporządzeniach i decyzjach organów Unii Europejskiej.

Ponadto, Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa realizuje zadania określone w innych ustawach, a w szczególności w:

- ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej,
- ustawie z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym ,
- ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o organizmach genetycznie zmodyfikowanych
- ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej ,
- ustawie z dnia 25 luty 2011 r. o substancjach chemicznych i mieszaninach(Dz. U. Nr 63,poz.322 ze zm.)
- Kodeks postępowania administracyjnego, ustawa z dnia 14 czerwca 1960r.
- ustawa z dnia 29 czerwca 2010 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia

ZWALCZANIE I ZAPOBIEGANIE ROZPRZESTRZENIANIU SIĘ ORGANIZMÓW KWARANTANNOYCH

W ramach realizacji ustawowych zadań inspektorzy Oddziału w Pułtusku przeprowadzają lustracje roślin, produktów roślinnych i przedmiotów, które mogą być potencjalnymi nosicielami organizmów kwarantannowych

Listę organizmów kwarantannowych, a także przepisy szczegółowe określa Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 marca 2008r. w sprawie zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się organizmów kwarantannowych (Dz.U. z 2015 r. poz.1227 ze zm..).

W ramach realizacji ustawowych działań pracownicy Oddziału w Pułtusku przeprowadzili lustracje roślin, produktów roślinnych i przedmiotów mające na celu poszukiwanie organizmów kwarantannowych.

Nadzór fitosanitarny obejmuje znaczną część roślin stanowiących źródło potencjalnego rozprzestrzeniania się tych organizmów na tereny wolne od nich.

Kontrole są wykonywane w optymalnych terminach, gdy istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia objawów porażenia lub wykrycie danego organizmu jest największe.

W 2015 r. inspektorzy Oddziału w Pułtusku wykonali 360 kontroli w następujących uprawach:

- uprawy sadownicze i szkółkarskie,
- uprawy rolnicze,
- uprawy warzywnicze,
- uprawy roślin ozdobnych,
- drzewa i krzewy leśne,
- towary magazynowane,
- gleba ,
- woda.

Inspekcjami objęto 100% materiału rozmnożeniowego, jedną z ważniejszych upraw na terenie powiatu jest ziemniak sadzeniak W 2015 r. uprawiano ziemniaki sadzeniaki na terenie gmin: Winnica, Obryte.

Podczas lustracji pobierane są próby roślin, produktów roślinnych, celem dokładnych analiz laboratoryjnych pod kątem występowania organizmów kwarantannowych.

W pobranych próbach roślin, produktów roślinnych i gleby wykonano następujące testy laboratoryjne:

- <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i>	46 prób,
- <i>Ralstonia solanacearum</i>	46 prób,
- <i>Meloidogyne fallax</i> i <i>Meloidogyne chitwoodi</i>	4 prób,
- <i>Ditylenchus destructor</i>	9 prób,
- <i>Synchytrium endobioticum</i>	4 prób,
- <i>Globodera pallida</i> i <i>Globodera rostochiensis</i>	98 prób,

- Bursaphelenchus xylophilus	3 próby,
- Ralstonia solanacearum z wody	2 próby,
- Plum pox virus	10 prób.

Na terenie powiatu w 2015 r. znajdowało się 39 ognisk organizmów kwarantannowych:

- Globodera rostochiensis (mątwik ziemniaczany) - 4 ogniska,
- Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus (bakterioza pierścieniowa ziemniaka) – 35 ognisk,

Konsekwencją wykrycia organizmów kwarantannowych było wydanie decyzji administracyjnych nakazujących posiadaczom zwalczanie tych organizmów oraz zapobieganie ich rozprzestrzenianiu się.

Większości organizmów kwarantannowych nie można zwalczać metodami konwencjonalnymi. Aby zapobiec ich rozprzestrzenianiu należy zlikwidować źródło infekcji poprzez zniszczenie zaatakowanych roślin i dalsze postępowanie kwarantannowe, trwające niekiedy latami.

Ustawa o ochronie roślin nakazuje rygorystyczne zwalczanie tych organizmów, nadzór nad wykonywaniem postanowień decyzji sprawują inspektorzy terenowi WIORiN.

W 2015 r. przeprowadzono 43 kontrole wykonania decyzji.

OBSERWACJA I REJESTRACJA ORGANIZMÓW NIEKWARRANTANNOYCH ORAZ SYGNALIZACJA ZABIEGÓW OCHRONY ROŚLIN

Celem obserwacji organizmów szkodliwych, rozpowszechnionych w kraju jest:

- zbieranie aktualnych danych na temat nasilenia występowania,
- określenie zasięgu ich występowania,
- ocena powodowanego przez nie zagrożenia,
- sygnalizacja terminów zabiegów ochrony roślin,
- analiza dynamiki zmienności w występowaniu i nasilenie występowania organizmów niekwarrantannowych.

Prowadzony przez inspektorów Oddziału Pułtusk monitoring agrofagów stanowi podstawę do informowania producentów rolnych o terminie rozpoczęcia zabiegów na terenie powiatu.

W przypadku stwierdzenia zagrożenia rozprzestrzeniania się organizmu niekwarrantannowego informuje się zainteresowane podmioty o zagrożeniu za pomocą dostępnych środków przekazu.

Od kilku lat działa system internetowej sygnalizacji pojawiania się groźnych agrofagów roślin, w celu szybkiego rozpowszechniania danych, a w efekcie terminowej ochrony upraw.

Warunkiem korzystania z systemu jest możliwość dostępu do łącza internetowego.

Zalecenia dotyczące ochrony danej uprawy są dostępne pod adresem:

<http://www.piorin.gov.pl/sygn/start.php>

Ocena stanu fitosanitarnego roślin uprawnych jest systematycznie przekazywana do placówek naukowo-badawczych na terenie kraju.

Co roku ustalany jest wykaz upraw ważnych gospodarczo, na których są wykonywane obserwacje pod kątem występowania organizmów niekwarrantannowych objętych rejestracją szczegółową.

W 2015 r. obserwacje były wykonywane na następujących uprawach:

- pszenica ozima,
- ziemniak.

Na w/w uprawach określano stopień szkodliwości 11 agrofagów, przeprowadzono 66 obserwacji.

W 2015 r. przeprowadzono ogółem 150 obserwacje, skontrolowano 68 plantacji w :

- uprawach sadowniczych
- uprawach rolniczych
- uprawach warzywniczych
- uprawach pod osłonami
- uprawach roślin ozdobnych

W wyniku przeprowadzonych kontroli i kompleksowych analiz, uruchomiono 17 numerów komunikatów sygnalizacyjnych w tym:

- komunikaty sadownicze 8 numerów,
- komunikaty rolnicze 9 numerów .

PASZPORTY ROŚLIN

Paszport roślin wydawany jest przez Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Stanowi on podstawowy element systemu zdrowotności roślin w UE.

Paszport roślin gwarantuje, że zaopatrzony towar spełnia określone wymagania zdrowotne i jakościowe.

Rośliny, na które wydawany jest paszport regularnie są kontrolowane w okresie produkcji przez inspektorów.

W paszport roślin zaopatrywane są jedynie rośliny, produkty roślinne w posiadaniu podmiotów umieszczonych w rejestrze przedsiębiorców.

Podmiot wpisany do urzędowego rejestru ma nadany indywidualny numer, który jest zamieszczony w paszporcie roślin.

System paszportowania roślin umożliwia śledzenie pochodzenia wszystkich partii roślin, produktów roślinnych w obrocie w Unii Europejskiej, a tym samym odnalezienie źródeł rozprzestrzeniania się organizmów kwarantannowych.

Wydawane są następujące rodzaje paszportów:

- ❖ paszport podstawowy,
- ❖ paszport skrócony,
- ❖ paszport szkółkarski,
- ❖ paszport dla sadzeniaków.

W paszport roślin mogą być zaopatrywane opakowania jednostkowe lub całe partie materiału roślinnego, które są wprowadzane do obrotu.

Paszport roślin zawiera:

- numer rejestracyjny producenta,
- kod państwa członkowskiego,
- oznaczenie służby, która paszport wydała,
- numer serii lub partii towaru,
- nazwa botaniczna rośliny,
- ilość towaru.

Oddział Pułtusk w 2015 r. przyjął wnioski o wydanie paszportów na następujące rodzaje towarów:

- ziemniak sadzeniak	115 t,	2408 paszportów ,
- materiał szkółkarski drzewek owocowych	33000 szt,	79 paszportów ,
- materiał szkółkarski roślin ozdobnych	1935 szt.	580 paszportów ,

URZĘDOWA REJESTRACJA PRODUCENTÓW I DYSTRYBUTORÓW

Rośliny, produkty roślinne lub przedmioty, które są szczególnie podatne na porażenie przez organizmy kwarantannowe, mogą być wprowadzone lub przemieszczane na terytorium kraju, jeżeli podmioty prowadzące ich uprawę, wytwarzanie, magazynowanie, pakowanie, sortowanie lub dokonujące ich wprowadzania są wpisane do rejestru prowadzonego przez Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Ideą przewodnią jest stworzenie systemu kontroli zdrowotności roślin tak, aby istniała możliwość swobodnego przemieszczania towarów, z zachowaniem w tym przepływie poziomu bezpieczeństwa fitosanitarnego na terenie kraju, jak również w obrębie obszaru wszystkich państw Wspólnoty.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie Oddział Pułtusk prowadzi rejestr przedsiębiorców, według stanu a dzień 31 XII 2015 roku rejestr liczył 229 przedsiębiorców. Wśród zarejestrowanych 215 przedsiębiorców stanowią producenci i dystrybutorzy ziemniaka

W związku z dokonaniem wpisem do rejestru przedsiębiorców, zgodnie z art. 14 ust.1 stawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2016 r., poz. 17 ze zm) podmioty są zobowiązane do przestrzegania następujących wymagań:

1. Podejmowania działań zapobiegających rozprzestrzenianiu się organizmów szkodliwych.
2. Prowadzenia obserwacji występowania organizmów szkodliwych w sposób i w terminach uzgodnionych z WIORiN w Warszawie, Oddział w Pułtusk.
3. Prowadzenia, w sposób uzgodniony z WIORiN w Warszawie, Oddział w Pułtusk ewidencji uprawianych, produkowanych, nabywanych, zbywanych, przechowywanych lub przemieszczanych roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów, umożliwiającej stwierdzenie ich pochodzenia według wzoru .
4. Przechowywania, przez okres, co najmniej roku dokumentów dotyczących zbycia albo nabycia, przechowywania lub przemieszczania roślin, produktów roślinnych, lub przedmiotów, oraz paszportów roślin.
5. Zawiadamiania inspektora WIORiN w Warszawie Oddział w Pułtusk o zmianach danych podlegających wpisowi, zaistniałych po dniu wpisu do rejestru przedsiębiorców.

Nieprzestrzeganie ww. obowiązków, zgodnie z art. 14, ust 3 pkt. 2 ww. ustawy może być podstawą do wykreślenia podmiotu z rejestru przedsiębiorców, w zakresie działalności, co do której stwierdzono niedopełnienie obowiązków lub uchybienia.

Wojewódzki inspektor, co najmniej raz w roku przeprowadza u podmiotów wpisanych do rejestru przedsiębiorców urzędową kontrolę w zakresie spełnienia przedstawionych powyżej wymagań.

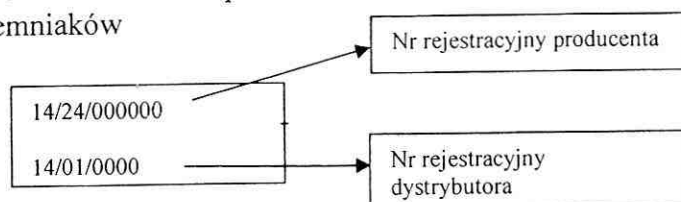
W przypadku wprowadzania do obrotu bulw ziemniaków na terenie kraju na zarejestrowanym przedsiębiorcy ciąży obowiązek ich znakowania.

Przykład

a) oznakowania bulw ziemniaków

b) oznakowanie dla podmiotów, które **przemieszczają, magazynują sortują lub pakują** bulwy ziemniaków

W przypadku wprowadzania do obrotu ziemniaków i przemieszczania do innych państw członkowskich UE obowiązują następujące zasady:

- przesyłka ziemniaków powinna być zaopatrzona w zaświadczenie potwierdzające że partia została przebadana i uznana za wolna od bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*,
- podmioty zajmujące się produkcją, pakowaniem i dystrybucją ziemniaków powinny być wpisane do rejestru przedsiębiorców, który jest prowadzony przez wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa,
- przesyłka ziemniaków sadzeniaków powinna być zaopatrzona w paszport roślin wydany przez właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa,
- przesyłka ziemniaków innych niż sadzeniaki winna posiadać oznakowanie zawierające numer wpisu do rejestru przedsiębiorców podmiotu, który wprowadza ziemniaki do obrotu, numer rejestracyjny producenta oraz kod statystyczny powiatu, na terenie którego ziemniaki były uprawiane,

Nadzorując system rejestracji i znakowania towarów, zgodnie z art14 ust.1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 o ochronie roślin (Dz. U. z 2016 poz.17 ze zm.), inspektorzy Oddziału w Pułtusku przeprowadzili w 2015 roku 277 kontroli.

NADZÓR NAD OBROTEM I STOSOWANIEM ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie Oddział w Pułtusk sprawnie nadzór nad stosowaniem i obrotem środkami ochrony roślin w celu zapewnienia bezpieczeństwa ludzi i środowiska.

Przedsiębiorcy prowadzący obrót środkami ochrony roślin, zgodnie z zasadami obowiązującymi w ustawie z dnia 8 marca 2013r. o środkach ochrony roślin (Dz.U.z 2015 r.z poz.547) i ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej(tekst jednolity Dz. U. z 2015 poz.584 z późn. zm) zobowiązani są do wpisu do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat ochrony Roślin i Nasiennictwa.

W 2015 r. dystrybucję środków ochrony roślin na terenie Powiatu Pułtusk prowadziło 17 podmiotów, wg przedstawionej listy :

L.p.	Nazwa jednostki handlowej	Adres jednostki handlowej (kod miejscowości, ulica, telefon)	Zakres klas toksyczności dla człowieka
1	Firma „ADAM” Środki Ochrony Roślin Zbigniew Chrzanowski	06-100 Pułtusk ul. Nasielska 38 tel. 23 692 36 60	b. toksyczne-pozostałe
2	P.H. „AGROCHEMIK” Sp.j. Kazimierz Cholewski, Elżbieta Cholewska	06-100 Pułtusk ul. Mickiewicza 45/51 tel. 23 692 78 00	b. toksyczne-pozostałe
3	Andrzej Ogrodowczyk Firma Handlowo-Uslugowa	06-100 Pułtusk ul. 3 Maja 10 tel. 23 6922457	b. toksyczne-pozostałe
4	Handel Artykułami Przemysłowymi Wiesław Grzybowski Wola Mystkowska	07-217 Zatory była baza G. S. S. CH tel. 29 741 04 08	szkodliwe-pozostałe
5	Handel Artykułami do Produkcji Rolnej Mirosław Godlewski	07-214 Pniewo Lemany 16A tel. kom. 0601618970	szkodliwe-pozostałe
6.	Sklep Ogrodniczo- Przemysłowy Violetta Matąg	06-100 Pułtusk ul. Rynek 6 tel. 23 692 37 55	szkodliwe-pozostałe
7	Firma Handlowa art. do produkcji rolnej Marian Jaskulski	06-120 Winnica teren dawn. PZZ tel. 23 691 43 98	szkodliwe-pozostałe
8	F.H.U. „AGROPASZ” Regina i Andrzej Dudzikowscy	Przewodowo Majorat 10 06-126 Gzy tel. 23 691 30 40	szkodliwe-pozostałe
9	Sprzedaż Nasion, Pasz, Środków Ochrony Roślin i Nawozów Grzegorz Kownacki	06 – 100 Pułtusk ul. Warszawska 40 tel. 23 692 23 94	b. toksyczne-pozostałe
10.	„AGROMEX” Sp. z o.o. ul. Daszyńskiego 34, 06-100 Pułtusk	„AGROMEX” Sp. z o.o. ul. Marii Skłodowskiej Curie 11,	b. toksyczne-pozostałe

		06-100 Pułtusk tel. 236928339.	
11.	Janina Winnicka/Firma Handlowo - Usługowa JANWIN Janina Winnicka	06-120 Winnica ul. Pułtуска 16	b. toksyczne-pozostałe
12.	GLAZ-BUD Sp. z o.o.	ul. Mickiewicza 45/51, 06-100 Pułtusk ul. Jana Pawła II 10, 06-100 Pułtusk	szkodliwe-pozostałe
13	Przedsiębiorstwo Usługowo- Handlowe „ADROL” s.c. Stanisław Brzozowski, Dariusz Dynek	ul. Przemysłowa 9, 06-121 Pokrzywnica	szkodliwe-pozostałe
14	MAX-Jerzy Machła, Dorota Machła Sp. j. Porządzie 118, 07-205 Rząśnik	07-215 Obryte Obryte 155 tel. 29 741 10 58	szkodliwe-pozostałe
15	Centrala Nasienna w Warszawie Sp. z o.o	06-100 Pułtusk ul. Nasielska 8 tel. 23 692 0582	b. toksyczne-pozostałe
16	Małgorzata Jackowska/Małgorzata Jackowska Firma Handlowo - Usługowa	07-215 Obryte Obryte 111B tel. 509240549	b. toksyczne-pozostałe
17	KOBO Marlena Kozłowska	06-120 Winnica Goładkowo 21 tel. 511487145	b. toksyczne-pozostałe

W ramach sprawowanego nadzoru nad obrotem środkami ochrony roślin w 2015 roku inspektorzy ochrony roślin przeprowadzili 17 kontroli.

Tematyka kontroli obejmowała następujące zagadnienia:

1. Posiadanie zezwolenia na prowadzenie działalności.
2. Posiadanie aktualnego szkolenia w zakresie doradztwa.
3. Warunki przechowywania środków ochrony roślin.
4. Prowadzenie i przechowywanie przez okres co najmniej 5 lat dokumentacji.
5. Kontrola reklamy środków ochrony roślin w drukowanych lub elektronicznych środkach przekazu.
6. Zgodność stanu środków ochrony roślin z rejestrem dopuszczonych do obrotu i stosowania oraz termin ważności zezwolenia.
Rejestr środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu i stosowania znajduje się na stronie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi: <http://bip.minrol.gov.pl>
7. Oryginalność i stan opakowań, zgodność z zezwoleniem na wprowadzenie do obrotu.
8. Zgodność treści etykiety instrukcji – stosowania umieszczonej na opakowaniu środka ochrony roślin z wydanym zezwoleniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, okres ważności preparatu, datę produkcji, nr partii.

W ramach kontroli jakości środków ochrony roślin pobrano preparat Zamir 400 EW. W wyniku przeprowadzonych testów analitycznych stwierdzono, że środek może być dopuszczony do obrotu handlowego i użytku.

W ramach nadzoru nad prawidłowością stosowania środków ochrony roślin przeprowadzono kontrole w miejscach stosowania środków ochrony roślin. Kontrole przeprowadzone były w gospodarstwach konwencjonalnych, w miejscach zaprawiania materiału siewnego.

W 2015 r. inspektorzy oddziału przeprowadzili 92 kontrole, podczas których zwracano uwagę na:

- sprawność techniczną sprzętu do wykonywania zabiegów ochrony roślin,
- posiadanie aktualnego zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin,
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej stosowanych środków ochrony roślin oraz przechowywanie przez okres 3 lat,
- prawidłowość przechowywania środków ochrony roślin,
- dopuszczenie środków ochrony roślin do obrotu przez MRiRW
- data produkcji środka ochrony roślin i okres jego ważności.

Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa realizuje zadanie monitorowania zużycia środków ochrony roślin, które ma na celu dostarczenie szczegółowych informacji o rodzajach i ilościach pestycydów zastosowanych w poszczególnych roślinach uprawnych. Monitoring prowadzony był w formie ankiet w 2 gospodarstwach losowo wybranych przez Główny Urząd Statystyczny.

W związku ze sprawowaną przez Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa kontrolą prawidłowości stosowania środków ochrony roślin pobierane są próby płodów rolnych do badania na pozostałości środków ochrony roślin

W 2015 roku w ramach prowadzonego monitoringu pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych pobrano 1 próbę borówki amerykańskiej, 2 próby jabłek, 1 próbę rzepaku ozimego, 6 próby zbóż (jęczmień, pszenżyto, mieszanka zbożowa)

Analizy przeprowadzono w IOR-PIB w Poznaniu Terenowa Stacja Doświadczalna w Białymstoku i Centralnym Laboratorium w Toruniu, w badanych próbach nie stwierdzono przekroczeń NDP (Najwyższy Dopuszczalny Poziom) pozostałości środków ochrony roślin.

Inspekcja sprawuje nadzór nad szkoleniami z zakresu ochrony roślin. W ramach nadzoru przeprowadzono 4 kontrole jednostki upoważnionej do prowadzenia szkoleń w zakresie środków ochrony roślin.

Szkolenia zorganizowane były przez Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie, Szkoltex Centrum Usług BHP i Kadr Daniel Sochacki, Abramowice Prywatne, Doradztwo Rolnicze Anna Bonisławska. W szkoleniach uczestniczyło 355 osoby.

NADZÓR NAD TECHNIKĄ STOSOWANIA

ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN

Środki ochrony roślin, bez których nie można obecnie wyobrazić sobie efektywnej produkcji roślinnej, przy nieprawidłowym stosowaniu stwarzają potencjalne zagrożenie dla zdrowia oraz dla środowiska naturalnego.

Planując zabiegi chemicznej ochrony roślin należy przykładać dużą wagę do ograniczenia niebezpieczeństw związanych z ich wykonywaniem.

Podstawą skuteczności i efektywności zabiegów ochrony roślin jest nowoczesny, sprawny i dobrze wyposażony opryskiwacz.

Zgodnie z art.48 Ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2015r. poz.547) „Do zabiegu z zastosowaniem środków ochrony roślin używa się sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin, który:

1) użyty zgodnie z przeznaczeniem nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,

2) jest sprawny technicznie i skalibrowany, tak aby zapewnić prawidłowe stosowanie środków ochrony roślin.”.

Szczegółowe wymagania określa :

- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie wymagań sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin (Dz. U. z 2013 r. poz.1742)
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wymagań sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin (Dz. U. z 2015 r. poz.829)
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 grudnia 2013 r. w sprawie potwierdzania sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin (Dz. U. z 2013 r. poz.1686),
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie potwierdzania sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin (Dz. U. z 2015 r. poz.828),
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 maja 2005r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy stosowaniu i magazynowaniu środków ochrony roślin oraz nawozów mineralnych i organiczno-mineralnych (Dz. U. z 2005r. Nr 88 poz.752).
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 maj 2013 r. w sprawie sposobu postępowania przy stosowaniu i przechowywaniu środków ochrony roślin (Dz. U. z 2013 r. poz. 625)

Na terenie Powiatu Pułtuskiego badanie sprawności technicznej opryskiwaczy wykonywane jest w dwóch stacjach:

- Firma „Plon - Chem” Zenon Nowicki, Ostrzeniewo 2, gm. Świercze,

- PH „Agrochemik” K. E. Cholewscy ul. Mickiewicza 45/51, gm. Pułtusk.

Stacje te mają charakter obwoźny, co stwarza możliwość sprawdzenia sprzętu w gospodarstwie posiadacza.

Sprzęt przyjmowany do badań musi być odpowiednio przygotowany – określa to stosowne rozporządzenie.

W 2015 roku na terenie Oddziału w Pułtusku przebadano i dopuszczono do użytkowania 152 sztuk opryskiwaczy.

Pierwsze badanie sprawności technicznej opryskiwaczy powinny być przeprowadzane nie później, niż po upływie 5 lat od dnia jego nabycia, następne badania w odstępach czasu nie dłuższych niż 3 lata, zgodnie z § 4 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie wymagań sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin (Dz. U. z 2013 r., poz.1742)).

INTEGROWANA OCHRONA ROŚLIN

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 8 marca 2013 r. *o środkach ochrony roślin* z dniem 1 stycznia 2014 r. obowiązuje stosowanie ogólnych zasad integrowanej ochrony roślin przez profesjonalnych użytkowników środków ochrony roślin.

Szczegółowe wymagania dotyczące integrowanej ochrony roślin zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. *w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin* (Dz. U. poz. 505).

Integrowana ochrona roślin jest sposobem ochrony roślin przed organizmami szkodliwymi, polegającym na wykorzystaniu wszystkich dostępnych metod ochrony roślin, w szczególności metod niechemicznych, w sposób minimalizujący zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska. Integrowana ochrona roślin wykorzystuje w pełni wiedzę o organizmach szkodliwych dla roślin (w szczególności o ich biologii i szkodliwości) w celu określenia optymalnych terminów dla podejmowania działań zwalczających te organizmy, a także wykorzystuje naturalne występowanie organizmów pożytecznych, w tym drapieżców i pasożytów organizmów szkodliwych dla roślin, a także posługuje się ich introdukcją. Tym samym integrowana ochrona roślin pozwala ograniczyć stosowanie chemicznych środków ochrony roślin do niezbędnego minimum i w ten sposób ograniczyć presję na środowisko naturalne oraz chroni bioróżnorodność środowiska rolniczego.

Ważnymi narzędziami, wykorzystywanymi w integrowanej ochronie roślin są:

1. metodyki integrowanej ochrony roślin poszczególnych upraw,
2. progi ekonomicznej szkodliwości patogenów – progi te określają, kiedy stosowanie chemicznej ochrony roślin staje się ekonomicznie opłacalne, tzn. przy jakiej liczebności organizmu szkodliwego dla roślin straty, jakie może on spowodować, przewyższają koszty jego chemicznego zwalczania,
3. systemy wspomaganie decyzji w ochronie roślin – systemy te, bazujące na znajomości biologii organizmów szkodliwych, wskazują optymalny termin wykonania chemicznych zabiegów ochrony roślin.

Ogólne zasady integrowanej ochrony roślin :

- 1) wykorzystywanie metod biologicznych, fizycznych i inne metody niechemicznych, jeżeli zapewniają one ochronę przed organizmami szkodliwymi, w dalszej kolejności zwalczanie metodami chemicznymi,
- 2) zapobieganie występowaniu organizmów szkodliwych powinno być osiągnięte m.in. przez:
 - a) stosowanie płodozmianu,
 - b) stosowanie właściwej agrotechniki,
 - c) stosowanie odmian odpornych lub tolerancyjnych oraz materiału siewnego i nasadzeniowego poddanego ocenie zgodnie z przepisami o nasiennictwie,
 - d) stosowanie zrównoważonego nawożenia, wapnowania, nawadniania i melioracji,
 - e) stosowanie środków zapobiegających introdukcji organizmów szkodliwych,
 - f) ochronę i stwarzanie warunków sprzyjających występowaniu organizmów pożytecznych,
 - g) stosowanie środków higieny fitosanitarnej (takich jak regularne czyszczenie maszyn i sprzętu wykorzystywanego w uprawie roślin), aby zapobiec rozprzestrzenianiu się organizmów szkodliwych,
 - h) stosowanie środków ochrony roślin w sposób ograniczający ryzyko powstania odporności u organizmów szkodliwych.

Decyzje o wykonaniu zabiegów ochrony roślin powinny być podejmowane w oparciu o monitoring występowania organizmów szkodliwych, z uwzględnieniem progów ekonomicznej szkodliwości. Dokonując wyboru środków ochrony roślin należy brać pod uwagę ich selektywność. Ponadto, stosowanie środków ochrony roślin powinno być ograniczone do niezbędnego minimum, w szczególności poprzez zredukowanie dawek lub ograniczenie ilości wykonywanych zabiegów.

OCENA POŁOWA PLANTACJI NASIENNYCH

Ocenę polową plantacji nasiennych wykonuje się zgodnie z wymaganiami poszczególnych gatunków roślin określonych w Rozp. MRiRW z dnia 18 kwietnia 2013r. (Dz.U. z 2013 r, poz. 517 z późn. zmianami).

Materiał siewny, w zależności od grupy roślin oraz rodzaju wytworzonego materiału siewnego, poddany jest urzędowej kontroli przez inspektorów terenowych.

Oceny polowej dokonuje się na podstawie zgłoszenia – wniossek.

Wniosek o dokonanie oceny materiału siewnego składa hodowca lub osoba przez niego upoważniona do oddziału WIORiN ze względu na położenie plantacji, w ściśle określonych terminach (Rozp. MRiRW Dz.U. z 2013 r. , poz. 517 z późn. zmianami).

Na terenie Powiatu Pułtusk w 2015 r. znajdowały się następujące plantacje nasienne:

Motylkowe grubonasienne	38 plantacji	pow. 143,3 ha,
Motylkowe drobnonasienne	7 plantacji	pow. 13,30 ha,
Zboża ozime	12 plantacji	pow. 144,0 ha,
Zboża jare	6 plantacji	pow. 23,5 ha
Szkółki drzew owocowych	2 plantacje	57500 szt,
Ziemniaki sadzeniaki	8 plantacji	pow. 9,8 ha.

Łącznie - 73 plantacji pow. 333,9 ha

Podczas prowadzonej oceny polowej zdyskwalifikowano 2 plantacje zbóż ozimych oraz część plantacji zbóż, strączkowych i motylkowych ze względu na zachwaszczenie lub brak izolacji.

Na terenie Oddziału Pułtusk produkowany jest w trzech szkółkach roślin sadowniczych materiał szkółkarski typu:

- **CAC** (spełniający minimalne wymagania) dotyczy odmian wpisanych do rejestrów, lecz zdegradowanych z materiału kwalifikowanego lub odmian nie zarejestrowanych a posiadających opis odmiany sporządzony przez szkółkarza.

OBRÓT MATERIAŁEM ROZMNOŻENIOWYM

Działalność gospodarcza w zakresie obrotu materiałem siewnym jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (j.Dz.U. z 2015 r. , poz.584 ze zm.) i Ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku. o nasiennictwie (Dz.U.z 2012 poz.1512 z późn. zm.).

Przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż hurtową, sprzedaż detaliczną materiału siewnego dla profesjonalnych odbiorców zobowiązani są dokonać zgłoszenia działalności w jednostkach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Na terenie Oddziału Pułtusk zostało wpisanych do rejestrów przedsiębiorców dokonujących obrót materiałem siewnym 25 podmiotów.

W 2015 roku przeprowadzono 4 kontrole kompleksowe i 72 kontrole problemowych

Kontrola materiału rozmnożeniowego obejmuje następujący asortyment:

- materiał siewny zbóż jarych i ozimych,
- materiał siewny kukurydzy
- materiał siewny warzyw,
- materiał siewny motylkowych i bobowatych
- sadzeniaki ziemniaka,
- inne rośliny rolnicze,
- materiał szkółkarski.

Podczas kontroli zwracano uwagę na:

- oznakowanie opakowań,
- dopuszczenie odmian do obrotu,
- świadectwa zdrowotności materiału siewnego
- faktury zakupu nasion, faktury sprzedaży,
- opakowania materiału siewnego
- przechowywanie materiału siewnego

Kontrola jakości sadzeniaków ziemniaka w obrocie obejmuje:

- ocenę cech zewnętrznych,
- pobieranie prób do oceny laboratoryjnej,
- oznakowanie opakowań,
- kontrolę dokumentacji (świadectwo oceny weryfikacyjnej, świadectwo oceny cech zewnętrznych).

Kontrola materiału szkółkarskiego dotyczy:

- oznakowania materiału (paszporty, etykiety, wystawienie dokumentów: dla CAC – dokument dostawcy, dla materiału kwalifikowanego – wypis ze świadectwa).

Na terenie Oddziału Pułtusk w 2015 r. kontrolą objęto następujące partie materiału rozmnożeniowego:

Zboża ozime	42 partii - 66,93 t	pobrano 2 próby kontrolne na zdolność kiełkowania
Zboża jare	31 partii - 71,80 t	pobrano 12 prób kontrolnych na zdolność kiełkowania
Kukurydza	46 partii - 26,31 t	pobrano 8 prób kontrolnych na zdolność kiełkowania

Trawy	26 partii - 2,91 t	
Strączkowe	3 partii - 31,75 t	
Ziemniaki	4 partie - 25,50 t,	pobrano 2 próby kontrolne pod kątem występowania wirusów

Drzewa owocowe 57500 sztuk,

Materiał ozdobny 4345 sztuk

Nadzór prowadzony jest na terenie hurtowni, sklepów, targowisk, przedsiębiorstw nasiennych.

W 2013 r weszły w życie akty prawne regulujące sprawy zakazu uprawy roślin modyfikowanych genetycznie:

- ustawa o nasiennictwie z dnia 9 listopada 2012 r. (Dz.U. z 2012, poz.1512 z późn.zm.).
- wydane na podstawie art. 104 ust.9 tej ustawy, dwa Rozporządzenia Rady Ministrów:
 - w sprawie zakazu stosowania materiału siewnego odmian kukurydzy MON 810,
 - w sprawie zakazu stosowania materiału siewnego ziemniaka Amflora.

Te akty prawne nakładają na Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa zadania polegające na sprawowaniu kontroli przestrzegania zasad i obowiązujących wymagań w zakresie stosowania materiału siewnego.

W 2015 roku przeprowadzono 40 kontroli w gospodarstwach gdzie uprawiana jest kukurydza, sprawdzono plantacje, dokumenty zakupu materiału siewnego kukurydzy oraz etykiety urzędowe, którymi oznakowane są wszystkie opakowania materiału siewnego,

Pobrano 4 próby materiału roślinnego z plantacji kukurydzy, wykonano 8 szt polowych testów Elisa. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono GMO.